

2024

Textilie – Zkoušky stálobarevnosti –
Část B04: Stálobarevnost v umělé povětrnosti: zkouška s xenonovou
výbojkou

ČSN
EN ISO 105-B04

80 0171

idt ISO 105-B04:2024

Textiles – Tests for colour fastness –
Part B04: Colour fastness to artificial weathering: Xenon arc fading lamp test

Textiles – Essais de solidité des coloris –
Partie B04: Solidité des coloris aux intempéries artificielles: Lampe a arc au xénon

Textilien – Farbechtheitsprüfungen –
Teil B04: Farbechtheit gegen künstliche Bewitterung: Xenonbogenlichtprüfung

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 105-B04:2024. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 105-B04:2024. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN ISO 105-B04 (80 0171) z července 1998.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Hlavní změny proti předchozí normě jsou uvedeny v předmluvě.

Informace o citovaných dokumentech

ISO 105-A01 zavedena v ČSN EN ISO 105-A01 (80 0120) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část A01: Všeobecné principy zkoušení

ISO 105-A02 zavedena v ČSN EN 20105-A02 (80 0119) Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část A02: Šedá stupnice pro hodnocení změny odstínu (ISO 105-A02:1993)

ISO 105-A05 zavedena v ČSN EN ISO 105-A05 (80 0124) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část

A05: Přístrojové stanovení změny odstínu pro určení stupňů šedé stupnice

ISO 105-B01 zavedena v ČSN EN ISO 105-B01 (80 0132) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část B01: Stálobarevnost na světle: denním

ISO 105-B02:2014 zavedena v ČSN EN ISO 105-B02:2015 (80 0147) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část B02: Stálobarevnost na umělém světle: Zkouška s xenonovou výbojkou

ISO 105-B08 zavedena v ČSN EN ISO 105-B08 (80 0179) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část B08: Kontrola kvality modrých vlněných referenčních materiálů 1 až 7

ISO 4892-1 zavedena v ČSN EN ISO 4892-1 (64 0152) Plasty – Metody vystavení laboratorním zdrojům světla – Část 1: Obecné principy

ISO 9370 nezavedena

Souvisící ČSN

ČSN EN ISO 4892-2 (64 0152) Plasty – Metody vystavení laboratorním zdrojům světla – Část 2: Xenonové lampy

ČSN EN ISO 4892-2/A1 (64 0152) Plasty – Metody vystavení laboratorním zdrojům světla – Část 2: Xenonové lampy

ČSN EN ISO 105-B10 (80 0175) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část B10: Umělá povětrnost – Vystavení odfiltrovanému záření xenonové výbojky

ČSN EN ISO 105-B03 (80 0136) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část B03: Stálobarevnost v povětrnosti: expozice venku

Vysvětlivky k textu této normy

V případě nedatovaných odkazů na evropské/mezinárodní normy jsou ČSN uvedené v člancích „Informace o citovaných dokumentech“ a „Souvisící ČSN“ nejnovějšími vydáními, platnými v době schválení této normy. Při používání této normy je třeba vždy použít taková vydání ČSN, která přejímají nejnovější vydání nedatovaných evropských/mezinárodních norem (včetně všech změn).

Vypracování normy

Zpracovatel odborného překladu: Textilní zkušební ústav, s.p., IČO 00013251

Technická normalizační komise: TNK 31 Textil

Vydala: Česká agentura pro standardizaci, státní příspěvková organizace

Citované dokumenty a souvisící ČSN lze získat na e-shopu.

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ICS 59.080.01
B04:1997

Nahrazuje EN ISO 105-

Textilie – Zkoušky stálobarevnosti –
Část B04: Stálobarevnost v umělé povětrnosti: zkouška s xenonovou výbojkou
(ISO 105-B04:2024)

Textiles – Tests for colour fastness –
Part B04: Colour fastness to artificial weathering: Xenon arc fading lamp test
(ISO 105-B04:2024)

Textiles – Essais de solidité des coloris –
Partie B04: Solidité des coloris aux intempéries
artificielles: Lampe à arc au xénon
(ISO 105-B04:2024)

Textilien – Farbechtheitsprüfungen –
Teil B04: Farbechtheit gegen künstliche
Bewitterung: Xenonbogenlichtprüfung
(ISO 105-B04:2024)

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2024-03-01.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoli člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarska a Turecka.

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2024 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky
Ref. č. EN ISO 105-B04:2024 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Evropská předmluva

Tento dokument (EN ISO 105-B04:2024) vypracovala technická komise ISO/TC 38 *Textil*, ve spolupráci s technickou komisí CEN/TC 248 *Textilie a textilní výrobky*, jejíž sekretariát zajišťuje BSI.

Této evropské normě je nutno nejpozději do září 2024 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do září 2024.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN ISO 105-B04:1997.

Jakákoliv zpětná vazba a otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele/národní komisi. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na webových stránkách CEN.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Maltu, Německo, Nizozemska, Norska, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Republiky Severní Makedonie, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Oznámení o schválení

Text ISO 105-B04:2024 byl schválen CEN jako EN ISO 105-B04:2024 bez jakýchkoliv modifikací.

Předmluva.....	
.....	6
Úvod.....	
.....	7
1..... Předmět normy.....	
.....	8
2..... Citované dokumenty.....	
.....	8
3..... Termíny a definice.....	
.....	8
4..... Podstata zkoušky.....	
.....	8
5..... Činidla a materiály.....	
.....	9
5.1..... Modré vlněné standardní tkaniny.....	9
5.2..... Skleněný kryt pro modré vlněné standardní tkaniny.....	9
5.3..... Karty pro uchycení vzorků.....	
.....	9
5.4..... Kryty vzorků.....	
.....	9
5.5..... Držáky vzorků.....	
.....	9
5.6..... Šedá stupnice pro hodnocení změny odstínu.....	9
6..... Zkušební zařízení.....	
.....	9

6.1.....	Laboratorní světelný zdroj.....	9
6.1.1...	Obecně.....	9
6.1.2...	Spektrální ozáření.....	10
6.2.....	Zkušební komora.....	11
6.3.....	Radiometr.....	11
6.4.....	Teplotní čidla.....	11
6.4.1...	Obecně.....	11
6.4.2...	Teplota vzduchu v komoře.....	11
6.4.3...	Teploměr typu černý standard (BST) a teploměr typu černý panel (BPT).....	11
7.....	Expoziční podmínky.....	11
7.1.....	Obecně.....	11
7.2.....	Expozice zkušebních vzorků.....	11
7.3.....	Expozice standardních tkanin pro hodnocení stálobarevnosti.....	12
8.....	Zkušební vzorky.....	12

9.....	
Postup.....	
.....	12
9.1.....	
Obecně.....	
.....	12
9.2..... Expoziční	
metody.....	
.....	12
9.2.1...	
Obecně.....	
.....	12
9.2.2... Metoda	
1.....	
.....	13
9.2.3... Metoda	
2.....	
.....	13
9.2.4... Metoda	
3.....	
.....	13
9.3.....	
Sušení.....	
.....	13
9.4..... Příprava pro	
hodnocení.....	
.....	13
10..... Hodnocení stálobarevnosti	
v povětrnosti.....	14
11..... Protokol	
o zkoušce.....	
.....	14
Příloha A (informativní) Obecné informace o stálobarevnosti na	
světle.....	16
Příloha B (informativní) Radiometr k řízení doby	
expozice.....	18
Bibliografie	
.....	19

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve směrnících ISO/IEC, část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve směrnících ISO/IEC, část 2 (viz www.iso.org/directives).

ISO upozorňuje na možnost, že implementace tohoto dokumentu smí vyžadovat využití patentu (patentů). V souvislosti s tím ISO nezaujímá žádné stanovisko týkající se důkazů, platnosti nebo použitelnosti všech uplatňovaných patentových práv. Ke dni zveřejnění tohoto dokumentu ISO neobdržela oznámení o patentu (patentech), který smí být vyžadován pro implementaci tohoto dokumentu. ISO však upozorňuje implementující organizace, že se nemusí jednat o nejnovější informace, které lze získat z databáze patentů dostupné na adrese www.iso.org/patents. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci všech takových patentových práv.

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamená schválení.

Vysvětlení nezávazného charakteru technických norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy Světové obchodní organizace (WTO) týkající se technických překážek obchodu (TBT), viz www.iso.org/iso/foreword.html.

Tento dokument vypracovala technická komise ISO/TC 38 *Textil*, subkomise SC 1 *Zkoušení barvených textilií a barviv*, ve spolupráci s technickou komisí Evropského výboru pro normalizaci (CEN) CEN/TC 248 *Textilie a textilní výrobky* na základě Dohody o technické spolupráci mezi ISO a CEN (Vídeňská dohoda).

Toto páté vydání zrušuje a nahrazuje čtvrté vydání (ISO 105-B04:1994), které bylo technicky zrevidováno.

Hlavní změny jsou následující:

- předmět normy byl propracován tak, aby se tento dokument odlišil od ISO 105-B10;
- popis zkušebního zařízení byl harmonizován s ISO 105-B10. Je zohledněna moderní technologie, ale nezpochybňuje se zkušební postup popsáný v tomto dokumentu;
- byly zavedeny filtry denního světla typu I a typu II pro xenonové výbojky.

Seznam všech částí souboru ISO 105 lze nalézt na webových stránkách ISO.

Jakákoliv zpětná vazba nebo otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na adrese

www.iso.org/members.html.

Úvod

ISO 105 byla dříve vydána ve třinácti „částech“, z nichž každá byla označena písmenem (např. „Část A“), s daty vydání v letech 1978 až 1985. Každá část obsahovala řadu „oddílů“, z nichž každý byl označen příslušným písmenem části a dvoumístným pořadovým číslem (např. „Oddíl A01“). Tyto oddíly se nyní znovu vydávají jako samostatné dokumenty, označené jako „části“, které si ale zachovávají svá dřívější alfanumerická označení.

1 Předmět normy

Tento dokument specifikuje metodu určenou pro stanovení vlivu působení povětrnosti na barvu textilií všech druhů, s výjimkou volných vláken, pomocí expozice simulovaným povětrnostním podmínkám ve zkušební komoře vybavené xenonovou výbojkou. Tento dokument se zaměřuje na textilie (např. oděvy), kde je hlavním hodnotícím kritériem stálobarevnost.

Pomocí této metody lze určit, zda je textilie citlivá na kombinovaný účinek světla a vody.

POZNÁMKA 1 Obecné informace o stálobarevnosti na světle jsou uvedeny v příloze A.

POZNÁMKA 2 ISO 105-B10 poskytuje návod pro zkoušení textilií nebo technických textilií, které jsou trvale exponovány venkovnímu prostředí a/nebo vyžadují mechanické zkoušky (jako je stanovení pevnosti v tahu).

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.